

הגבלת רעש בא גני אירועים

מבוא

רעש הוא אחד המפגעים הסביבתיים המטרדיים והנפוצים ביותר בעולם המודרני. מקורותיו רבים ושונים: שדות תעופה, מפעלי תעשייה ותחנות כוח, עבודות בנייה ושיפוצים, כלי רכב, אזעקות וצופרים, מכשירים חשמליים ועוד. לרעש השפעות מגוונות על גוף ונפש האדם. הוא מעיק על מערכת העצבים, מגביר את צריכת האנרגיה של הגוף, מעייף ופוגע בכושר הריכוז ומשפיע על לחץ הדם, קצב פעימות הלב ועוד. אחת ההשפעות הדומיננטיות ביותר של הרעש היא פגיעה בכושר השמיעה. חשיפה לרעש בעוצמה גבוהה עלולה לגרום לפגיעה זמנית או קבועה בכושר השמיעה, פגיעה המושפעת ממשך זמן החשיפה, מקור הרעש ועוצמתו וכן ממאפיינים אישיים של הנחשף לרעש. הרעש, הנזקים שנגרמים בעטיו לשמיעה והאמצעים למניעתו ולמצומו הם נושאים שעומדים על סדר היום בתעשיות השונות, החל מהתעשיות הכבדות שמטפלות בנושא שנים רבות וכלה בענפי עבודה חדשים, בהם מהווה הרעש חלק בלתי נפרד מהעבודה היום-יומית. במסגרות שונות ניכרת הקצאת משאבים במטרה להקטין עוצמות של רעש בתהליכי עבודה ומכונות ולצייד עובדים בציוד מגן אישי ראוי, לצורך צמצום חשיפתם.

רעש באולמות שמחה ובגני אירועים

אחד הנושאים שמתופלים באמצעות הליכי חקיקה בשנים האחרונות הוא הגבלת חשיפתם של ציבור המבקרים והעובדים באולמות שמחה, גני אירועים ודיסקוטקים לרעש מזיק. שני ההיבטים עליהם משפיע הרעש באזורים אלו הם:

1. רעש המוקרן מאולמות שמחה, מגני אירועים ומדיסקוטקים החוצה, כאשר הם נמצאים בתוך אזור מגורים או בסמוך לו (ראה הערת שוליים¹);
2. רעש מחרש אוזניים של מוזיקה בתוך אולמות, גני אירועים ודיסקוטקים, שיכול לגרום לנזקים בריאותיים לציבור המבקרים והעובדים במקום, לרבות נזק בלתי הפיך לשמיעה.

חקיקה בנושא רעש

על-פי תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-1984, רעש מזיק מוגדר בסעיף 1 לעיל כרעש שמפלסו גבוה מהערכים בתקנות אלו, והוא עלול לגרום לנזק בריאותי לעובד החשוף לו במקום עבודתו. תקנות אלו מגדירות את עוצמת החשיפה המותרת למשך משמרת עבודה סטנדרטית בת 8 שעות כ-85 דציבל.

הכותב הוא עו"ד העוסק בתחום הפלילי הקשור לניהול סיכונים בתאגידים, בטיחות וגיהות, איכות הסביבה ואחריות משפטית של נושאי תפקידים.

מאת עו"ד ארז סלונים

- התקנות מסדירות את התחומים הבאים:
- קביעת תקני חשיפה - כאמור לעיל;
- ביצוע מדידות לשם קביעת עוצמת הרעש השוררת במפעל או בתחנת עבודה;
- אמצעים אותם יש לנקוט לשם הקטנת החשיפה במקומות שבהם החשיפה חורגת מהתקן שנקבע;
- ביצוע בדיקות רפואיות תקופתיות, לשם איתור ואבחון עובדים שלקו בשמיעתם או שיש לגביהם חשד ללקויות רפואיות אחרות בעקבות חשיפתם לרעש;
- הדרכת עובדים בנושאי מיגון מפני רעש מזיק;
- הרחקת עובדים מעבודה ברעש מזיק או הגבלת עבודתם ברעש מזיק על-פי קריטריונים שנקבעו בתקנות.

להבדיל מתקנות הבטיחות בעבודה בנושא רעש, שמתמקדות בהגנה על ציבור העובדים מנזקי הרעש, עוסקות התקנות למניעת מפגעים בהגנה על הציבור כולו ועל הסביבה מפני מקורות רעש מזיקים ובלתי סבירים. על-פי התקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן-1990, רעש סביר הוא מיפלס הרעש המותר לפי החוק מבחינת איכות הסביבה, שרוב האנשים אינם מרגישים אותו כמטרד. בתקנות קיימת, בין היתר, אבחנה בין שעות שונות (יום ולילה) ובין אזורים שונים (תעשייה, מגורים). מיפלסי הרעש הסבירים מפורטים בתקנות. בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), התשנ"ג-1992, נקבעו בין היתר שעות ומועדים בהם נאסר על אדם להשמיע רעש ממגביר קול באזורי מגורים. כמו כן הוגדרו אבחנות לגבי רעש ממכונות, כלי רכב, מזגנים, מערכות אזעקה וכד'.

חקיקה בנושא רעש באולמות שמחה ובגני אירועים

בשנת 2002 חוקק סעיף 12 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, והוא מחייב אולמות שמחה וגני אירועים להתקין מד רעש² המודד את עוצמת הרעש במקום, מתריע על מיפלס רעש שעולה על המיפלס שנקבע ומביא, לאחר פרק זמן של התראה, לניתוק זרם החשמל אל מערכת ההגברה. החוק קבע כי לא יינתן רשיון או היתר זמני לאולם שמחה או לגן אירועים אלא אם הותקן בו מד רעש כזה, כנדרש.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה אישרה ביום 14.6.06 את הצעת השר לאיכות הסביבה בנושא הגבלת רעש באולמות שמחה ובגני אירועים. בהמשך לכך פורסמו, ביום 25.7.06, תקנות רישוי עסקים (התקן מד רעש באולם שמחות ובגן אירועים), התשס"ו-2006. התקנות קובעות, כי מיפלס הרעש המירבי המותר במקומות הישיבה של הנוכחים באירועים

1. חוקי התכנון והבנייה מתירים הקמת אולמות, גני אירועים ודיסקוטקים באזורי תעשייה ומסחר, רחוק ככל האפשר מאזורי מגורים.
2. מד רעש הוא מכשיר למדידת רעש כמשמעותו בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר) התש"ן-1990. הוא מורכב ממיקרופון לקליטת הרעש, מגבר המשמש להגברת האותות החשמליים שמעביר המיקרופון, מעגלי זיהוי תדריות, מעגלי מדידת משרעות (אמפליטודות) ומכשיר לרישום הממצאים.

ולמות שמחה, ודיסקוטקים

הסביבה על תקנות בדבר אופן התקנת מד הרעש שישמש למדידת הרעש במקום. קביעת מיפסלס הרעש המקסימלי תיעשה על-ידי השר לאיכות הסביבה בהתייעצות עם שר הבריאות.

סיכום

תקנות רישוי עסקים (התקן מד רעש באולם שמחות ובגן אירועים), התשס"ו-2006, שפורסמו ביולי⁶, מקדמות באופן משמעותי את אינטרס ההגנה על בריאות הציבור מפני רעש מזיק. תקנות אלו, שמהוות תוצר של תהליך חקיקה שהחל כבר בשנת 2001, תורמות לצמצום חשיפתם של ציבור המבקרים והעובדים בגני אירועים ובאולמי שמחות לסיכונים רעש, ומסייעות במניעת נזקי שמיעה ונזקים נוספים כתוצאה מחשיפה בלתי מבוקרת לרעש מזיק. ■

3. על-פי התקנות, הדוח הטכני יכלול: תשריט האולם כולל מיקום הרמקולים, ציון קיום התקן מד רעש, מיקום המיקרופון ומיקום נורית ההתראה, פירוט מועדי ביצוע כיוול מד הרעש ותוצאותיו, פירוט מועדים ומקומות בהם בוצעו מדידות רעש לצורך כיוון התקן מד הרעש ותוצאותיהן.

4. ראה אתר האינטרנט של המשרד לאיכות הסביבה: www.sviva.gov.il

5. על נזקי שמיעה בדיסקוטקים ובמועדונים ראה: "צמצום חשיפת תקליטנים לסיכונים רעש ולנזקי שמיעה", א. סלוני, 'בטיחות', גיליון 291 (2004), עמ' 9.

6. תחילת התקנות תהיה שלושה חודשים מיום פרסומן.

לא יעלה על 85 דציבל, ומגדירות אמצעים פיזיקליים להבטחת קיום הדרישות.

על-פי תקנות אלו, באולם שמחות ובגן אירועים יותקן מד רעש, שיביא לניתוק זרם החשמל אל מערכת הגברת הקול שבאולם השמחות או בגן האירועים, כאשר מיפסלס הרעש במקום ישיבת הקהל עולה על 85 דציבל במשך 10 שניות רצופות במוצע, לאחר מתן התראה של 30 שניות.

עוד נקבע, כי באולם או בגן האירועים יוצב, במקום נראה לעין, שלט שבו ייכתב כי במקום הותקנה מערכת להגבלת עוצמת הרעש. התקן מד הרעש יהיה מכויל ומכוון בכל עת וכל בעל עסק יגיש לרשות הרישוי, עם הדיווח לגבי העסק שלו, דוח טכני שיכלול התייחסויות העוסקות במיקום הרמקולים ובנושא של התקן מד הרעש³.

חקיקה בנושא רעש בדיסקוטקים

ביום 19.12.05 אישרה ועדת הפנים ואיכות הסביבה הצעת חוק רישוי עסקים (תיקון 24) התשס"ו, הקובעת הגבלות על עוצמת מוזיקה בדיסקוטקים⁴. על-פי הצעה זו, נדרשת הגבלת רעש, בדומה לאולמות שמחות ולגני אירועים, גם בדיסקוטקים⁵. בשנת 2006 הוספו לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, לסעיף 12(א), המחייב אולמות שמחות וגני אירועים להתקין מד רעש, גם בדיסקוטקים. לצורך קביעת תקנות מפורטות למיפסלס הרעש המותר בדיסקוטקים תוקם ועדה מקצועית, שתמליץ לשר לאיכות

